

Üçten Fazla İkinci El Motorlu Kara Taşıtı Satışının Ticari Faaliyet Kabul Edilmesine Yönelik Yönetmelik Değişikliği Yapılmıştır

15.08.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "[İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)" ile;

- İkinci el motorlu araç ticaretinin, yalnızca yetki belgesine sahip işletmeler tarafından yapılacağı ve
- Bir takvim yılı içinde doğrudan veya aracılık yapılmak suretiyle gerçekleştirilen **üçten fazla ikinci el motorlu kara taşıtı satışının ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti kabul edileceği**

hükme bağlanmıştır.

Yeni düzenlemede, kişilerin kendilerine ait ikinci el araçlarını alım satıma konu etmelerinin mümkün olduğu, ancak bir takvim yılında dört veya daha fazla işlem yapılması durumunda bunun motorlu araç ticareti kapsamında olacağı ve alım satım işlemini doğrudan ya da aracı olmak suretiyle gerçekleştirenlerin yetki belgesi almaları ve diğer çeşitli yükümlülükleri yerine getirmeleri gerektiği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, sözü edilen değişiklik ile, vergi kanunları uygulamasındaki "ticari organizasyonun varlığının açık olmadığı durumlarda birden fazla satışın ticari organizasyonun varlığına işaret edeceği ve işlemin ticari faaliyet kapsamına gireceği" şeklindeki genel kabulün paralelinde bir düzenleme yapıldığı görülmektedir. Bu yönüyle, sözü edilen yönetmelik Mali İdareyi doğrudan

bağlamamakla birlikte, ikinci el motorlu araçlar bakımından üçten fazla satışın gerçekleşmesinin ticari faaliyet kapsamında değerlendirileceğini düşünüyoruz. Ancak, bu düzenlemeyle esasen vergi uygulamalarına yönelik bir belirleme yapılmadığından hareketle, Mali İdarece farklı yönde yorumların ve uygulamaların geliştirilebileceği de göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu düzenlemenin esas alındığı varsayılırsa, gerçek kişilerce bir takvim yılında gerçekleşen dörde kadar ikinci el motorlu araç satışı (ticari organizasyon dahilinde yapılmadıkça) kişisel mal varlığının elden çıkarılması olarak kabul edilecek ve bu satışlardan elde edilen kazançlar gelir vergisine konu edilmeyecektir. Ayrıca, bu satışlar (teslimler) nedeniyle katma değer vergisi doğmayacağından bu vergi de hesaplanmayacaktır.

Buna karşın, bir takvim yılı içinde **dört veya daha fazla doğrudan ve aracılık yapılmak suretiyle gerçekleşen ikinci el motorlu taşıt satışları**, ticari faaliyet olarak kabul edilecek ve bu satışlardan elde edilen kazançlar, ticari kazanç olarak değerlendirilerek gelir vergisine konu edilecektir. Ayrıca, söz konusu satışlar (teslimler) için katma değer vergisi de hesaplanacaktır. Bunun yanında, ilgili satıcıların mükellefiyet tesis ettirerek, satışlarına ilişkin olarak fatura düzenlemeleri ve Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen defter tutma, beyanname verme, muhafaza ve ibraz gibi diğer yükümlülükleri de yerine getirmesi gerekecektir. Satış işlemini gerçekleştirenlerin işbu Duyuru konusu Yönetmelikte belirtilen yetki belgesine haiz olup olmamasının vergi uygulamaları açısından bir önemi bulunmamaktadır.

Sözü edilen Yönetmelikte yer alan düzenlemelerin detayı aşağıdaki gibidir:

1. Yetki Belgesi

İkinci el motorlu kara taşıtı ticareti, yetki belgesine sahip işletmeler tarafından yapılacaktır. Bir takvim yılı içinde doğrudan veya aracılık yapılmak suretiyle gerçekleştirilen üçten fazla ikinci el motorlu kara taşıtı satışı, aksi Ticaret Bakanlığınca tespit edilmedikçe ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti olarak kabul edilecektir. Bu kapsamda;

- ◆ Yetki belgesi, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştirak eden işletmenin bulunduğu yerdeki **Ticaret İl Müdürlüğü tarafından** İkinci El Motorlu Kara Taşıtı Ticareti Bilgi Sistemi üzerinden verilecek, yenilenecek ve iptal edilecektir.
- ◆ Ticari işletme adına düzenlenen yetki belgesinde asgari olarak, MERSİS numarası ve MERSİS'e kayıtlı işletme adı ve adresi ile ticaret unvanına; esnaf ve sanatkâr işletmesi adına düzenlenen yetki belgesinde ise ESBİS'e kayıtlı işletme adı ve adresi ile işletme sahibinin adı, soyadı ve T.C. kimlik numarasına veya yabancı kimlik numarasına yer verilecektir.
- ◆ Yetki belgesi, her bir işletme için **ayrı ayrı düzenlenecek** ve devredilemeyecektir.
- ◆ Ticaret Bakanlığı, yetki belgesinin içeriği ile yetki belgesinin düzenlenmesine ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkili olacaktır.

İşletmeye yetki belgesi verilebilmesi için gerekli koşullar tadadi olarak sayılmak suretiyle belirlenmiştir. Ayrıca, Ticaret Bakanlığı yetki belgesi verilmesi için mesleki eğitim şartı getirme ve bu eğitime ilişkin usul ve esasları belirleme hususunda yetkili kılınmıştır.

2. Diğer Düzenlemeler

Yetki belgeli işletmelerin yükümlülüklerinin belirlenmesinin yanı sıra aşağıdaki uygulamalar hükme bağlanmıştır:

- ◆ İkinci el motorlu kara taşıtının adına tescilli olduğu kişi ile işletme arasında birer nüshası taraflarda kalacak şekilde en az iki nüsha **taşıtlar teslim belgesi** düzenlenecek ve işletme tarafından en az beş yıl süreyle saklanacaktır.
- ◆ Üçüncü kişileri ve ikinci el motorlu araç alıcılarını koruma amacıyla ikinci el motorlu kara taşıtının **tanıtımı ve ilanına ilişkin standartlar** getirilmiştir.
- ◆ TSE hizmet yeterlilik belgesi bulunan ekspertiz işletmeleri tarafından hazırlanacak olan Ekspertiz raporlarının 5 yıl boyunca saklanması yükümlülüğü getirilmiştir.
- ◆ İkinci el motorlu araç satışını yapanların bir arada oldukları toplu iş yerlerinin taşınması gereken nitelikler belirtilmiştir.

- ◆ İkinci el motorlu kara taşıtı alım satımında **noterlere** çeşitli yükümlülükler verilmiştir.

İşbu Duyuru konusu Yönetmeliğe aykırı hareket edenler hakkında “Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun”un 18. maddesinde öngörülen **idari para cezaları** Ticaret Bakanlığınca uygulanacak olup, Bakanlık idari para cezası uygulama yetkisini il müdürlüklerine devredebilecektir.

Saygılarımızla.